

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 1 marca 2013 r.

Poz. 607

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK.III.4131.1.16.2013.LM WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 28 lutego 2013 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), **stwierdzam nieważność części uchwały nr XXIII/139/13 Rady Gminy Pawłowiczki z dnia 24 stycznia 2013 r.** w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Pawłowiczki, tj. w § 3 ust. 1 załącznika nr 1 niniejszej uchwały wyrazów: „**posiadający czynne prawo wyborcze do organów samorządowych i mieszkający na obszarze, którego dotyczy sprawa poddana konsultacjom**”, z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

Na sesji Rada Gminy Pawłowiczki w dniu 24 stycznia 2013 r. działając na podstawie art. 5a ustawy o samorządzie gminnym podjęła uchwałę nr XXIII/139/13 w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Pawłowiczki.

Organ nadzoru, analizując treść niniejszej uchwały stwierdził, iż w części została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa. W § 3 ust. 1 załącznika nr 1 wskazanej uchwały Rada Gminy stanowi, iż „uprawnionymi do udziału w konsultacjach są mieszkańcy Gminy, posiadający czynne prawo wyborcze do organów samorządowych i mieszkający na obszarze, którego dotyczy sprawa poddana konsultacjom”. W konsekwencji wprowadzenia zapisu „posiadający czynne prawo wyborcze do organów samorządowych i mieszkający na obszarze, którego dotyczy sprawa poddana konsultacjom”, Rada Gminy ograniczyła krąg osób uprawnionych do wzięcia udziału w konsultacjach, co pozostaje w sprzeczności z zakresem przyznanego radzie upoważnienia wynikającego z art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminny.

Podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 29 kwietnia 2011 r. (sygn. akt III SA/Wr 20/11), w którym stwierdzono, iż „w delegacji art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminy, nie mieści się ustalenie kategorii podmiotów uprawnionych do udziału w konsultacjach. Kompetencja zawarta w tym przepisie upoważnia radę gminy jedynie do określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji. Należy zgodzić się z organem nadzoru, że przez zasady należy rozumieć tezy, w których treści zawarte jest prawo rządzące jakimiś procesami, podstawa, na której coś się opiera, a z pojęciem trybu wiąże się sposób postępowania. Rada gminy, ograniczając krąg osób uprawnionych do udziału w konsultacjach przekroczyła granice delegacji ustawowej. Zgodnie natomiast z art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów”.

Prawo wybierania, tj. czynne prawo wyborcze do danej rady przysługuje, zgodnie z art. 10 § 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.), każdemu obywatelowi polski oraz obywatelowi Unii Europejskiej niebędącemu obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze tej gminy. Nie mają prawa wybierania osoby pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądowym, orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego oraz ubezwłasnowolnione. Okoliczność, iż dana osoba jest pozbawiona praw publicznych bądź ubezwłasnowolniana, a więc nie posiada praw wyborczych, nie pozbawia jej statusu mieszkańca gminy.

Przepisy ustawy o samorządzie gminnym jednoznacznie utożsamiają pojęcie mieszkańca gminy z osobą stale zamieszkującą na jej terenie, a nie z osobą posiadającą czynne prawo wyborcze.

Powyższe stwierdzenie znajduje odzwierciedlenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 lipca 2002 r. (sygn. akt II SA/Wr 1116/02, niepublikowany), który to wyjaśnia, iż „wśród zasad i trybu przeprowadzania konsultacji nie mieści się określenie praw podmiotowych decydujących o prawie jednostki do udziału w konsultacjach. Wszyscy są równi wobec prawa i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Ograniczenie w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw może być ustanowione tylko w ustawie (art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Stąd też przyjąć należy, iż ograniczenie liczby osób uprawnionych do wzięcia udziału w konsultacjach wyłącznie do tych, co posiadają czynne prawo wyborcze stanowi naruszenie powyższych zasad konstytucyjnych.”

Również WSA w Opolu w wyroku z dnia 12 czerwca 2006 r. (sygn. akt II SA/Op 207/06, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych) zajął stanowisko, że rada nie posiada ustawowej delegacji do zawężenia kręgu osób uprawnionych do wzięcia udziału w konsultacjach, tylko do mieszkańców, którzy posiadają czynne prawo wyborcze.

Reasumując należy stwierdzić, iż Rada Gminy Pawłowiczki podejmując niniejszą uchwałę zgodnie z art. 5a ustawy o samorządzie gminnym nie może doprecyzować zapisu ustawowego poprzez zawężenie kręgu osób uprawnionych do wzięcia udziału w konsultacjach. Tym samym zapis w § 3 ust. 1 załącznika nr 1 ww. uchwały „posiadające czynne prawo wyborcze do organów samorządowych i mieszkający na obszarze, którego dotyczy sprawa poddana konsultacjom” należy uznać jako niezgodny z prawem.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Opolskiego
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

mgr Barbara Bieluszewska